

Az ökölvívást már 6000 évvel ezelőtt ismerték a mai Etiópia területén élő népek, majd Kr.e 688-tól olimpiai sportág lett. Az ökölvívás korai történelme...

A küzdősportok egyik legnépszerűbb ágazata az ökölvívás, azon belül is a hivatásos, vagy más néven professzionális ökölvívás. A sportág az évek során számos változáson ment keresztül, rengeteget módosult, de alapjaiban mindenképp megmaradt, hisz több ezer éves múltra nyúlik vissza az, amit mi ökölvívásnak hívunk.

A bokszt alapszabálya - ahogy az nevéből is ered -, hogy ököllel próbáljuk megütni ellenfelünket. Az ilyen jellegű küzdősportot körülbelül 6000 évvel ezelőtt találhatták ki a mai Etiópia területén élő, számunkra ismeretlen népek. Ez a sport eljutott az ősi egyiptomiak területére is, sőt igazából Európának egész mediterrán részét bekebelezte. Az ősi krétaiaknak is volt egy ökölvíváshoz hasonló sportáguk, amely Kr.e 1500 körül alakulhatott ki, viszont teljesen független volt az egyiptomiakétól.

Habár az ökölvívás csak Kr.e 688-tól került bele az ősi Olimpiai játékokba, a görögöknél ekkor már elég komoly elismertséget nyert a sportág. Egyik formája abból állt, hogy két ókori görög harcos egy-egy sziklakövön ül, ütőtávon belül, és egymást addig ütik, míg valamelyik ki nem üti a másikat.□

Ennek ellenére a bokszt egyáltalán nem volt brutális sportág az Ókorban, viszont nem voltak szünetek egy mérkőzés alatt. A mérköző felek bőr szíjat viseltek, eredetileg azért, hogy védjék vele kezüket és csuklójukat. Idővel egyre keményebb bőrt használtak, így a szíj szépen lassan fegyverré nőtte ki magát. A rómaiak vas illetve bronz díszgombokat is hordtak, amely olykor halált is okozhatott az ellenfélnek. A bokszt a Római Birodalomban nem volt annyira népszerű sportág, mint a gladiátorok véres küzdelmei, amiket a rabszolgák vívtak egymással.

A rómaiak Kr.e 30 tájékán feltalálták az ökölvívó ringet, amely máig meghatározó kelléke mind a profi, mind az amatőr ökölvívásnak. Ez egyébként kezdetben kör alakú volt.

A kereszténység bejövetelével az ökölvívás minden formája teljesen megszűnt Európában. Közel 1700 év kellett ahhoz, hogy a sportág ismét visszatérjen kontinensünkre. Egy londoni újság utalt először egy bokszmérkőzésre 1681-ben, és a Royal Theatre nevezetű színház adta 1698-ban a mérkőzések helyszínét.

A sportág abban az időben inkább egyvelege volt birkózásnak és a boksznak. Habár elsősorban ököllel ütöttek a versenyzők, engedélyezett volt a másik megragadása, illetve dobása is, sőt, ha földre került, akkor is meg lehetett ütni.

A modern bokszvilág első figyelemre méltó személye James Figg volt, aki boksz akadémiát nyitott 1719-ben, Londonban. Figg egy szakértő vívó volt, emellett bokszoló is, és ennek mintájára alapította meg a boksziskolát. Figg sok éves bokszolás során sosem kapott ki, és általánosan Nagy Britannia bajnokának tekintették, mígnem 1730-ban visszavonult. Sikeresége más embereket is inspirált, és idővel egyre több boksziskola jött létre, mitöbb azzal, hogy vívó is volt egyben, így a boksz tekintélyes sporttá nőtte ki magát. Figg egyik tanítványa, Jack Broughton az "angol boksz atyjává" vált. 1729 és 1750 között bajnokként ismerte el a közvélemény. Londonban tanította az ökölvívást és működtette egy arénát is Nagy Britannia fővárosában. 1743-ban pedig elsőként összegezte, és elsőként hozott létre hivatalos szabályokat az ökölvívás számára. Szinte egy zsebkendőnyi helyen álltak egymással szemben az ökölvívók. és amikor valamelyikük padlóra került, az edző számára 30 másodperc állt rendelkezésre, hogy helyrehozza védencét. Tulajdonképpen így jöttek létre a menetek is, hiszen minden leütés meghatározott egy szünetet legalább 30 mp-re. Habár a birkózásban ismert fogás engedélyezett volt, a bokszolók nem ragadhatták meg ellenfelüket a derék alatt.

Broughton feltalálta az első *bokszkesztyűt* is, amely nemcsak a kezét, hanem az ellenfél testét is védte bizonyos fokig az ütéstől. Viszont ezeket csupán edzésnél használták, a valós küzdelmekben ekkor még nem.

A Broughton által létrehozott szabályok egész Angliában érvényesek voltak, csupán kisebb módosítások voltak 1838-ig, amikor a Pugilistic Society (1814-ben alapították) kifejlesztette a *London Prize Ring Rules*-t, amely módosította a szabályokat. A ring oldalai a 3 lábnyi hosszúságról 24 lábra módosult, melyet 2 kötél vett körül. A leütés a menet végét jelentette, és a 30 másodperces szünetet követően 8 másodpercet biztosítottak a padlózó versenyzőnek, hogy önerejéből a ringbe tudjon lépni.

Az alapszabálya - ahogy az nevéből is ered -, hogy ököllel próbáljuk megütni ellenfelünket. Az ilyen jellegű küzdősportot körülbelül 6000 évvel ezelőtt találhatták ki a mai Etiópia területén élő, számunkra ismeretlen népek. Ez a sport eljutott az ősi egyiptomiak területére is, sőt igazából Európának egész mediterrán részét bekebelezte. Az ősi krétaiaknak is volt egy ökölvíváshoz hasonló sportáguk, amely Kr.e 1500 körül alakulhatott ki, viszont teljesen független volt az egyiptomiakétól.

A feljegyzéseket, leírásokat olvasgatva az ember sokszor mosolyog és ámul az akkoriak teljesítőképességén és akaraterején, de egyben valami hihetetlen tiszteletet is érez irántuk. Nevük kitörölhetetlenül megmarad az ökölvívás nagykönyvében.